

1001 1001

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), a u vezi s Odlukom o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje (Narodne novine, broj 96/2013.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj ----- 2014. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje u 2012. i 2013. godini, u tekstu koje je izradilo i Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo gospodarstva, podneskom, KLASA: 080-01/10-01/08, URBROJ: 526-05-01-02-01/1-14-94 od 20. svibnja 2014. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK VLADE

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje za 2012. i 2013. godinu pripremljeno je u skladu s točkom X. Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“, broj 96/2013), koja propisuje obvezu Nacionalnom vijeću za elektroničko poslovanje da o svom radu pisanim putem izvješćuje Vladu Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje.

Nacionalno vijeće za elektroničko poslovanje je savjetodavno tijelo Vlade RH s ciljem praćenja i poticanja razvoja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj.

Nacrt Izvješća je raspravljen i usuglašen sa svim članovima Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje te su primjedbe i prijedlozi članova Vijeća uzete u obzir pri izradi ovoga Izvješća.

U 2012. godini, održane su dvije sjednice Vijeća, na kojima je: osnovan Nacionalni Višedionički Forum za e-račun, formirane su radne grupe (1. Radna grupa: Praćenje i razvoj korištenja e-računa na tržištu Republike Hrvatske, 2. Radna grupa: Razmjena iskustava i dobrih praksi, 3. Radna grupa: Predlaganje odgovarajućih rješenja za uklanjanje prepreka u vezi s razmjenom e-računa, uključujući i prekograničnu razmjenu, 4. Radna grupa: Definiranje jedinstvenog standardnog podatkovnog modela e-računa.), započela je provedba Pilot projekta e-račun u suradnji s Ministarstvom financija, Porezna uprava i poslovnim subjektima, te je započela provedba projekta „Analiza razvoja stanja e-poslovanja u RH“ (u daljnjem tekstu Analiza). Izvješće za 2012. godinu nije podneseno u predviđenom roku zbog čestih promjena članova Vijeća koje delegiraju institucije uključene u radu Vijeća, a što je izazvalo zastoje u radu istoga te se odrazilo na zakašnjenje u upućivanju Izvješća u proceduru. Sukladno dogovoru s tajništvom Koordinacije za gospodarstvo, investicije i fondove Europske unije, a zbog gore navedenih okolnosti zaključeno je da će Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje u 2012. godini, biti podneseno zajedno s Izvješćem za 2013. godinu.

Tijekom 2013. godine, održane su također dvije sjednice Vijeća. Provedene su sljedeće aktivnosti: predstavljeni su i analizirani rezultati Analize, predstavljeni su rezultati Pilot projekta e-račun za implementaciju e-računa u poslovanju hrvatskih gospodarstvenika, a kao rezultat pilota izrađen je slijedeći dokument: „Smjernice za razmjenu e-računa putem EDI metode“ koji su javno objavljeni na Internet stranicama Ministarstva gospodarstva i Ministarstva financija, Porezne uprave. Predstavljene su aktivnosti Ministarstva gospodarstva vezane uz „Prijedlog Direktive o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi“. Nadalje, objavljen je hrvatski Pouzdani popis davatelja usluga certificiranja.

U pripremi završnog teksta Izvješća, uvažene su pristigle primjedbe nadležnih državnih tijela.

Slijedom navedenog, predlažemo prihvatanje predmetnih Izvješća.

**IZVJEŠĆE O RADU
NACIONALNOG VIJEĆA ZA ELEKTRONIČKO POSLOVANJE
U 2012. GODINI**

prosinac 2013.

UVOD

Temeljem Strategije razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2010. g., a u svrhu stvaranja sinergijskih učinaka između gospodarstva, znanosti i tijela državne vlasti, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 04. kolovoza 2010. g., osnovala Nacionalno Vijeće za elektroničko poslovanje (u daljnjem tekstu: Vijeće) kao svoje savjetodavno tijelo („Narodne novine“ broj 96/10,) nakon čega su uslijedile dvije Izmjene i dopune Odluke o osnivanju nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 78/11 i 87/12). Stupanjem na snagu Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/13) prestaje važiti Odluka o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/10, 78/11 i 87/12). Odlukom o osnivanju Vijeća, administrativne poslove za potrebe rada Vijeća obavlja Ministarstvo gospodarstva.

Vijeće je osnovano s ciljem razmatranja, utvrđivanja i promicanja svih bitnih pitanja razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj, a osobito prioriternih mjera i razvojnih ciljeva kako bi se postigli efekti na nacionalnoj razini i na razini institucija. Članove Vijeća čine predstavnici tijela državne uprave, akademske zajednice i ostalih nadležnih institucija iz područja elektroničkog poslovanja.

Sastavni dio ovog Izvješća čini i Poslovnik o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje.

I. Osnova donošenja godišnjeg izvješća o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje

Točkom VIII. Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/13), određeno je da administrativne poslove za potrebe rada Vijeća obavlja Ministarstvo gospodarstva, dok je točkom X. Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/13) određeno kako je Vijeće obvezno o svom radu pisanim putem izvješćivati Vladu Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje.

II. Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje u 2012. godini

U 2012. godini, održane su dvije sjednice Vijeća. Nastavno dajemo kratki kronološki pregled održanih sjednica Vijeća u 2012. godini. Nakon svake sjednice Vijeća sastavlja se pripadajući Zapisnik, koji se potom dostavlja svim članovima Vijeća, te usvaja na narednoj sjednici pod prvom točkom dnevnog reda. Zapisnici sa sjednica Vijeća sastavni su dio ovoga Izvješća.

5. Sjednica Vijeća za elektroničko poslovanje održana je 06.studenog 2012. godine

Na petoj sjednici Vijeća izglasane su izmjene Poslovnika o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje, sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13 39/13, 125/13 i 148/13) te nazivima ministarstva kao i temeljem Odluke o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne

novine“, broj 87/12) kojom su ukinute naknade članovima Vijeća za sudjelovanje u radu sjednica Vijeća.

Članovi Vijeća upoznati su sa aktivnostima Europskog višedioničkog Forum za e-Račun te provedenim aktivnostima u cilju osnivanja Nacionalnog višedioničkog foruma za e-Račun. Na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 26. srpnja 2012. g. donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 87/12), kojom je izmijenjen i dopunjen sastav članova Vijeća, izmijenjen predsjedatelj i tajnik Vijeća, ukinuta naknada članovima za sudjelovanje u radu sjednica Vijeća, te su dopunjene zadaće Vijeća na način da Vijeće ima zadaću formiranja Nacionalnog višedioničkog foruma za e-Račun (u daljnjem tekstu: Nacionalni forum).

Sukladno navedenoj Odluci, predsjedatelja i supredsjedatelja Nacionalnog foruma imenovao je ministar gospodarstva, a članove Nacionalnog foruma imenovalo je Vijeće iz svojih redova te iz redova vanjskih stručnjaka, čime su stečeni uvjeti za osnivanje Nacionalnog višedioničkog Forum za e-Račun te je isti jednoglasno osnovan.

U okviru Nacionalnog višedioničkog Forum za e-Račun osnovane su četiri radne grupe:

1. Radna grupa: Praćenje i razvoj korištenja e-Računa na tržištu Republike Hrvatske,
2. Radna grupa: Razmjena iskustava i dobrih praksi,
3. Radna grupa: Predlaganje odgovarajućih rješenja za uklanjanje prepreka u vezi s razmjenom e-Računa, uključujući i prekograničnu razmjenu,
4. Radna grupa: Definiranje jedinstvenog standardnog podatkovnog modela e-Računa.

Ispred Nacionalnog vijeća za razvoj elektroničkog poslovanja, Ministarstvo gospodarstva je uputilo poziv i Hrvatskome saboru za imenovanjem člana koji će sudjelovati u radu Nacionalnog Forum. U skladu s uputom Europske komisije izrađena je odluka o osnivanju Nacionalnog višedioničkog Forum za e-Račun, te odluku o ukidanju Povjerenstva za e-Račun koje je 2008. godine osnovano Odlukom ministra nadležnog za gospodarstvo kao njegovo savjetodavno tijelo.

Članovi Vijeća obaviješteni su i o započinjanju pilot projekta Ministarstva gospodarstva za poticanje korištenja elektroničkih računa u poslovanju hrvatskih gospodarstvenika, sve u suradnji s Ministarstvom financija, Porezna uprava, Hrvatskim državnim arhivom, informacijskim posrednicima te predstavnicima hrvatskih gospodarstvenika koji već imaju tehničko-tehnološke preduvjete za punu implementaciju i razmjenu elektroničkih računa. Sudjelovanje u navedenom pilot projektu nije zahtijevalo korištenje proračunskih sredstava.

Kao glavni ciljevi pilot projekta posebno su istaknuti: upoznavanje Ministarstva financija, Porezna uprava s postojećom praksom razmjene elektroničkih računa, te s korištenim tehnologijama i aplikacijama, pružanje odgovora na otvorena pitanja koja su proizašla nakon objave Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o PDV-u priprema Ministarstvo financija, Porezna uprava za definiranje poreznog nadzora u slučaju korištenja elektroničkih računa te izrada svojevrstnih smjernica za razmjenu elektroničkih računa u poslovanju hrvatskih gospodarstvenika u Republici Hrvatskoj. Konačni cilj pilot projekta puna je primjena elektroničkih računa, u konačnosti i elektroničkog poslovanja što nedvojbeno pridonosi povećanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Nadalje, članovima Vijeća predstavljen je i projekt izrade studije „Analiza razvoja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj u 2012 godini“, s ciljem priprema za izradu strategije razvitka elektroničkog poslovanja za naredno razdoblje.

Ministarstvo gospodarstva je pripremilo natječajnu dokumentaciju te u rujnu 2012. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabave za izradu gore navedene Analize, dok je postupak ocjene ponuda i odabir ponuditelja proveden tijekom listopada 2012. godine. Očekivani završetak projekta i prezentacija rezultata istraživanja bili su predviđeni su za prvi kvartal 2013. godine.

Na predmetnoj sjednici raspravljalo se i o problematici *informacijskih posrednika* budući da porezne uprave zemalja članica EU donose nacionalne regulatorne uvjete za razmjenu elektroničkih računa, dok djelatnost informacijskih posrednika nije posebno regulirana niti u Republici Hrvatskoj kao ni u drugim državama članicama Europske unije, te je samoregulacija informacijskih posrednika do sada samo u nekim zemljama ostvarila slobodno međupovezivanje informacijskih posrednika i njihovu punu interoperabilnost. Informacijski posrednici, kao i pružanje usluga informacijskog društva u Republici Hrvatskoj definirani su Zakonom o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“ broj 150/05) u nadležnosti Ministarstva uprave te Zakonom o elektroničkoj trgovini („Narodne novine“ broj: 173/03, 67/08, 36/09, 130/11 i 30/14) u nadležnosti ministarstva gospodarstva. U svrhu sprječavanja segmentacije tržišta nužno je na neki način regulirati rad informacijskih posrednika te je slijedom toga i preporuka Europske komisije da se prihvati način samoregulacije rada informacijskih posrednika. Članovima Vijeća predstavljene su i aktivnosti koje se provede u cilju reguliranja rada informacijskih posrednika na dobrovoljnoj osnovi, pri čemu je donesena i Odluka o osnivanju Radne grupe za reguliranje rada informacijskih posrednika (Klasa: 080-01/12-01/266, Urbroj: 526-04-01-02/1-12-1), u okviru Vijeća, čijim radom također koordinira Ministarstvo gospodarstva kao resorno ministarstvo.

6. Sjednica Vijeća za elektroničko poslovanje održana je 13. prosinca 2012. godine

Na predmetnoj sjednici Vijeća, je ispred Ministarstva uprave, od strane pomoćnika ministra g. Darka Parića održana prezentacija informatičkog sustava Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (NIAS) koji će omogućiti siguran i povjerljiv pristup osobnim podacima građana i elektroničkim uslugama u različitim informacijskim sustavima javne uprave. U sklopu Sustava osobnog korisničkog pretinca (OKP) omogućit će se osobni pristup svakog građanina putem internetskog sustava osobnim informacijama i porukama iz javne uprave.

U prvoj fazi projekt je planiran za pružanje usluga privatnim korisnicima, te su njegovim uspješnim implementiranjem ostvarenio preduvjeti izgradnje infrastrukture za uvođenje e-osobne iskaznice i postupno proširivanje usluga koje pružaju druga tijela državne i javne uprave. Članovima Vijeća su navedeni i glavni problemi kod modernizacije i informatizacije javne uprave te su pozvani na predlaganje poboljšanja predstavljenog sustava u okvirima svojih stručnih područja.

Članovima Vijeća predloženo je da se u rad Nacionalnog višedioničkog foruma za e-račun imenuje još jedan dodatni član predstavnik Ministarstva financija, Porezna uprava, a što je jednoglasno prihvaćeno.

Nadalje se odlučivalo o osnivanju Nacionalnog višedioničkog Forumu za e-Račun te o opozivu Povjerenstva za e-Račun, o čemu su donesene pripadajuće Odluke.

Na sjednici su sudjelovali i predstavnici Agencije za konkurentnost i inovacije koji su ukratko prezentirali svoje mjere za poticanje konkurentnosti gospodarstva Republike Hrvatske koje bi se trebale prezentirati i predstavnicima Vlade Republike Hrvatske, a koje bi trebale uključivati i mjere koje donosi Nacionalno vijeće za elektroničko poslovanje kroz zajedničku koordinaciju.

ZAKLJUČAK

Elektroničko poslovanje ubrzava i automatizira poslovne procese gospodarstvenika, smanjuje troškove poslovanja, ostvaruje značajne uštede te stvara veću dodanu vrijednost u poslovanju. Elektroničkim se poslovanjem povećava konkurentnost i transparentnost poslovanja hrvatskih gospodarstvenika što za posljedicu ima i smanjenje sive ekonomije, koja se kao popratna pojava često pojavljuje u vremenima gospodarskih kriza.

Daljnijim razvitkom elektroničkog poslovanja omogućit će Republici Hrvatskoj ravnopravno sudjelovanje na jedinstvenom tržištu Europske unije, a što nedvojbeno mora uključivati mjere i postupke tijela državne uprave za uklanjanje administrativnih prepreka, stvaranje institucionalne osposobljenosti te poticanje razvitka elektroničkog poslovanja kako u gospodarskom sektoru Republike Hrvatske tako i u javnome. Nacionalno vijeće za elektroničko poslovanje i dalje će imati zadaću predlagati aktivnosti, mjere i ciljeve za poticanje gospodarskog rasta kroz stvaranje konkurentnije i digitalno modernije Hrvatske koji predstavljaju i ciljeve definirane Digitalnom Agendom za Europu.

Prilozi:

1. Odluka o osnivanju Nacionalnog višedioničkog foruma za e-Račun
2. Odluka o ukidanju Povjerenstva za e-Račun
2. Poslovnik o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje
3. Zapisnici sa 5. i 6. sjednice Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje

KLASA:080-01/10-01/08
URBROJ: 526-05-01-02-01/1-14-86

**IZVJEŠĆE O RADU
NACIONALNOG VIJEĆA ZA ELEKTRONIČKO POSLOVANJE
U 2013. GODINI**

siječanj 2014.

UVOD

Temeljem Strategije razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2010. g., a u svrhu stvaranja sinergijskih učinaka između gospodarstva, znanosti i tijela državne vlasti, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 04. kolovoza 2010. g., osnovala Nacionalno Vijeće za elektroničko poslovanje (u daljnjem tekstu: Vijeće) kao svoje savjetodavno tijelo („Narodne novine“ broj 96/10,) nakon čega su uslijedile dvije Izmjene i dopune Odluke o osnivanju nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 78/11 i 87/12). Stupanjem na snagu Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/13) prestaje važiti Odluka o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje („Narodne novine“ broj 96/10, 78/11 i 87/12). Odlukom o osnivanju Vijeća, administrativne poslove za potrebe rada Vijeća obavlja Ministarstvo gospodarstva.

Vijeće je osnovano s ciljem razmatranja, utvrđivanja i promicanja svih bitnih pitanja razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj, a osobito prioritetnih mjera i razvojnih ciljeva kako bi se postigli efekti na nacionalnoj razini i na razini institucija. Članove Vijeća čine predstavnici tijela državne uprave, akademske zajednice i ostalih nadležnih institucija iz područja elektroničkog poslovanja.

Sastavni dio ovog Izvješća čini i Poslovnik o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje.

I. Osnova donošenja godišnjeg izvješća o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje

Točkom VIII. Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje, određeno je da administrativne poslove za potrebe rada Vijeća obavlja Ministarstvo gospodarstva, dok je točkom X. Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje određeno kako je Vijeće obvezno o svom radu pisanim putem izvješćivati Vladu Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje.

II. Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje u 2013. godini

U 2013. godini, održane su dvije sjednice Vijeća. Nastavno dajemo kratki kronološki pregled održanih sjednica Vijeća u 2013. godini. Nakon svake sjednice Vijeća sastavlja se pripadajući Zapisnik, koji se potom dostavlja svim članovima Vijeća, te usvaja na narednoj sjednici pod prvom točkom dnevnog reda. Zapisnici sa sjednica Vijeća sastavni su dio ovoga Izvješća.

7. Sjednica Vijeća za elektroničko poslovanje održana je 17.07.2013. godine

Na sedmoj sjednici Vijeća predstavljeni su rezultati pilot projekta za implementaciju e-računa u poslovanju domaćih gospodarstvenika odnosno „Smjernice za postupanje prilikom razmjene računa u elektroničkom obliku primjenom EDI sustava“.

Ministarstvo gospodarstva je sukladno prethodnim preporukama Vijeća u suradnji s Ministarstvom financija, predstavnicima hrvatskog državnog arhiva, predstavnicima gospodarstvenika i predstavnicima informacijskih posrednika provelo pilot projekt za implementaciju e-računa, koji je projekt realiziran dokumentom naziva „*Smjernice za postupanje prilikom razmjene računa u elektroničkom obliku primjenom EDI sustava*“. Rezultate pilot projekta predstavila je gđa Jasminka Barić, viša stručna savjetnica u Odjelu za razvoj elektroničkog poslovanja i tajnica Vijeća. Pilot projekt je proveden u periodu od 21. prosinca 2012. do 21. lipnja 2013. godine, kroz 17 radionica. Naglašeno je kako je projektni obuhvat bila metoda Elektroničke razmjene podataka (EDI) i izrada tumačenja zakonske regulative i primjera rješenja u praktičnoj primjeni za navedenu metodu, te kako druga faza projekta planira obuhvatiti i druge često korištene oblike i metode razmjene e-računa, odnosno metode poput naprednog elektroničkog potpisa ili metoda poslovnih kontrola.

Članovi Vijeća podržali su navedeni način rada, te dodatno istaknuli da je svakako potrebno uzeti u obzir i pripremiti smjernice ili upute i za druga moguća rješenja koja se pojavljuju na tržištu. Osobito je istaknuta potreba da se kao jedna od slijedećih faza projekta izrade Smjernice za račun izrađen u pdf formatu.

Članovi Vijeća istakli su pozitivne dojmove na pristup projektu budući da je obuhvaćeno i pitanje arhiviranja te metode poslovnih kontrola, te se složili sa zaključcima projekta da je trend u svijetu napuštanje tehnoloških rješenja i da se treba razvijati metode poslovne kontrole. Kao veliki napredak i uspjeh projekta prepoznata je kvalitetna i otvorena suradnja sa Ministarstvom financija, Porezna uprava u pogledu postupanja tijekom poreznog nadzora.

Članovi Vijeća su podržali javnu objavu rezultata pilot projekta, odnosno Smjernica, te su predložili da se objavi priopćenje za javnost o provođenju pilot projekta i njegovim rezultatima, u kojem će se naglasiti podrška članova Vijeća.

Nadalje, predstavljeni su rezultati „Analize stanja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj“.

Ministarstvo gospodarstva je u rujnu 2012. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabave za izradu „Analize stanja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj“. Provedba projekta započela je krajem 2012. godine, a završila u lipnju 2013. godine.

Fokus Analize bio je usmjeren na pitanje spremnosti hrvatskog gospodarstva za usvajanje novih tehnologija u poslovanja i prikupljanju podataka potrebnih za procjenu učinaka uvođenja elektroničkog poslovanja u Hrvatskoj, te identifikaciju budućih mjera i instrumenata ciljem poboljšanja. Predstavnicima Agencije Ipsos puls, u svojstvu izvođača projekta, predstavili su glavne nalaze i dobivene rezultate na temelju provedenog istraživanja i analize.

Svrha istraživanja bila je identificirati spremnost hrvatskog gospodarstva za usvajanje novih tehnologija u poslovanju, te prikupljanju podataka potrebnih za procjenu učinaka uvođenja elektroničkog poslovanja u Hrvatskoj. Projekt je proveden u periodu od prosinca 2012. do lipnja 2013. godine. Istraživanje je obuhvatilo 521 poduzeće. Za potrebe ove Analize korišten je Earl-ov model razina zrelosti elektroničkog poslovanja. Model je operacionaliziran kroz pet razina zrelosti elektroničkog poslovanja (eksterna komunikacija, interna komunikacija, e-trgovina, e-poslovanje i e-poduzeće) na kojem se može naći poduzeće u stupnju zrelosti elektroničkog poslovanja. Promatrano kroz prizmu modela zrelosti svega 6% poduzeća posluje automatizirano unutar internih i vanjskih poslovnih procesa. Uočeno je kako se na najnižoj razini

modela zrelosti nalaze poduzeća u prerađivačkoj industriji, trgovini na veliko i malo, popravku vozila i motocikala. Na najvišem stupnju razine zrelosti elektroničkog poslovanja nalaze se poduzeća u grupi djelatnosti informacija i komunikacija, smještaj i usluživanje hrane, te poduzeća iz grupe informacijska i komunikacijska tehnologija (IKT).

Trećina poduzeća ili 33% nalazi se na prvoj razini modela zrelosti. 29% poduzeća nema svoju Internet stranicu. Udio zaposlenika u poduzećima koji koriste računala iznosi 51% (EU27 53%). 66% poduzeća je tijekom 2012. godine investiralo u informacijsko komunikacijske tehnologije s udjelom od 11% ukupnog budžeta.

Uočeno je da gotovo sva poduzeća u Hrvatskoj posjeduju pristup internetu te postoji jasan trend uvođenja *broadband* pristupa tako da je po kriteriju dostupnosti interneta Hrvatska u razini prosjeka EU28. Članovima vijeća su također prezentirani rezultati u vezi komunikacije s javnim ili državnim institucijama, elektroničkom prodajom i kupovinom, elektroničkim transakcijama i računima, te podaci o informatičkim posrednicima i ulaganjima u IKT. Prezentirana je i analiza tržišta usluga elektroničkog poslovanja te analiza tržišta usluga informacijskih posrednika.

Članovi Vijeća istakli su veliko zadovoljstvo provedenom analizom, te su istakli da su navedeni rezultati istraživanja dobra podloga za daljnji rad Vijeća.

Predstavljena je i Standardizacija e-Računa i Europske inicijative od strane člana Vijeća g. Darka Gulije, koji je predstavio informacije vezane uz priopćenje Europske komisije: "End-to-end e-procurement to modernise public administration" – COM (2013) 453 final objavljeno 26. lipnja 2013. te informacije o ulozi Europskog multinacionalnog višedioničkog foruma za e-račun (European Multi-Stakeholder Forum on Electronic Invoicing - EMSF), te statusu Hrvatske u daljnjem radu s istim. Europska komisija je 26. lipnja 2013. godine, donijela prijedlog Direktive u kojem postavlja nekoliko smjernica za daljnju standardizaciju e-Računa, posebno u javnoj nabavi – za što je u pripremi i posebna Direktiva. Podloga za priopćenje bio je, između ostalog i rad radne grupe Task4 EMSF-a koja je predložila način standardizacije e-Računa, u kojem je i g. Darko Gulija jedan od članova ispred Nacionalnog višedioničkog foruma za e-račun. EK pokreće i inicijativu za donošenje standarda za e-Račun, prema prijedlogu Task 4 EMSF-a i prijedloga direktive o e-Računu u javnoj nabavi.

Istaknuta je važnost prepoznavanja ove Direktive u smislu pravovremene pripreme za primjenu navedenog, budući da je očekivano vrijeme primjene novog standarda za dvije do tri godine. Pri tome je stavljen osobiti naglasak na javnu nabavu i standardizaciji iste, za koju se procjenjuje moguća ušteda 6-13% od ukupnog iznosa nabave. Također je istaknuta važnost poticanja i uključivanja srednjeg i malog poduzetništva u primjenu e-računa u javnoj nabavi. Kroz Direktivu koja je u pripremi planira se uvesti obveza spremnosti tijela državne uprave za prihvata e-računa prema standardu koji će tek biti propisan, te se planiraju ukloniti sve nacionalne prepreke.

Na pitanje člana Vijeća g. Ivan Magdalenića postoje li definicije semantičkog modela i koliko nacionalni prijedlog koji je izrađen prije nekoliko godina odgovara tim prijedlozima, g. Darko Gulija je istaknuo da nacionalni prijedlog u većem dijelu prati predloženo ali ga je potrebno dopuniti i uskladiti sa najnovijim prijedlogom Direktive. Također je istaknuto da se planirani model ne planira primjenjivati i na ostale elektroničke dokumente, kao npr. za narudžbenicu.

Nakon prezentacije g. Darka Gulije, predsjedanje Vijećem je preuzeo g. Jan Sulik.

Nadalje je predstavljen presjek internet trgovine – stanje, statistika, problemi/prepreke, koje je izložila gđa. Maja Radišić Žuvanić, voditeljica Odjela za uređenje zakonodavstva i nadzor u Službi za razvoj elektroničkog gospodarstva.

Jedan od glavnih ciljeva Uprave za trgovinu i unutarnje tržište Ministarstva gospodarstva je jačanje internet trgovine kao i razvoja e-poslovanja u Republici Hrvatskoj. Uz pomoć predstavnika gospodarskog sektora uspješno su identificirane barijere elektroničke trgovine kao i elektroničkog poslovanja, te se u nadolazećem razdoblju planira pristupiti sustavnom rješavanju istih. U istom cilju, u ožujku 2013. godine u suorganizaciji s Predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj, te Ministarstvom vanjskih i europskih poslova održana je konferencija - „Tjedan jedinstvenog tržišta Europske unije“ („Single Market Week“), kojom se obilježilo dvadeset godina jedinstvenog tržišta Europske unije na kojem će i Republika Hrvatska ravnopravno sudjelovati kao punopravna država članica, a na kojoj je jedna od glavnih tema bila upravo elektronička trgovina te dobrobiti iste.

Ministarstvo gospodarstva je početkom 2013. godine tiskalo i edukativnu brošuru, u cilju promocije ovog načina prodaje i kupnje roba i usluga. Brošurama se pokušalo utjecati na svijest kako trgovaca tako i potrošača, ne bi li se uočile sve specifičnosti ovog oblika trgovanja, kojeg karakterizira brža dostupnost širokog izbora roba i usluga, 24 satna dostupnost, znatno niži troškovi poslovanja te uštede koje se potom mogu reinvestirati.

Republika Hrvatska, posebice u sadašnjim uvjetima globalne krize, može imati velike koristi od ulaska na jedinstveno digitalno tržište EU na kojem se može trgovati bez barijera između svih njezinih država članica. Danas je 'Digitalna revolucija' pokrenula kupnju i prodaju, roba i usluga on-line putem čime direktno pomaže razvoju jedinstvenog tržišta Europske unije te dovodi do većeg izbora proizvoda i usluga po znatno konkurentnijim cijenama. Dakle, fokus po pitanju mjera koje će se provoditi je usmjerenost na rast i razvoj e-trgovine i e-poslovanja u cilju što bolje integracije hrvatskog gospodarstva u jedinstveno digitalno tržište Europske unije.

Na pitanje člana vijeća da li je planirano smanjenje naknada kartičarskih kuća za transakcije provedene tijekom internetske trgovine, g. Zoran Bohaček (Hrvatska udruga banaka) odgovorio je da se naknade neće ukidati iako su postojale takve inicijative, no da se zbog pritiska tržišta i konkurencije može očekivati smanjenje naknada u narednom periodu.

8. Sjednica Vijeća za elektroničko poslovanje održana je 19. prosinca 2013. godine

G. Ivan Palčić iz Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva prezentirao je o uvođenju i korištenju e-računa u javnoj nabavi „*Prijedlog Direktive o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi*“. U prezentaciji je predstavljena mogućnost potpune automatizacije procesa javne nabave te je najavljeno da se zbog smanjenja troškova planira koristiti ograničen broj normi. U Hrvatskoj trenutno postoji oko 35.000 korisnika certifikata koje izdaje Financijska agencija kao davatelj usluga certificiranja. Također je istaknuto da je za širu primjenu Direktive potrebno još dodatno ustanoviti koji propisi onemogućavaju i usporavaju primjenu Direktive u praksi te je već uočen problem sa daljnjom obradom e-računa unutar tijela državne uprave. Naglašeno je da je kod javne nabave bitna specifičnost to što sve ponude u elektroničkom obliku treba čuvati korisnik javne nabave, a sa primjenom direktive postat će obvezno čuvati i e-račun kao i svu prateću dokumentaciju. Trenutno je problem dostava prateće dokumentacije kao npr. jamstvo banke, koje za sada nije moguće dobiti u elektroničkom obliku, te razne potvrde koje izdaju tijela državne uprave kao npr. porezna uprava, a potrebne su za sudjelovanje u procesu javne nabave.

G. Darko Gulija kroz prezentaciju dodatno pojasnio postupak automatizacije javne nabave i standardizacije e-računa koja je u pripremi. Obzirom na dosadašnji veliki problem pravne nesigurnosti iz aspekta poreznog nadzora, dodatno je istaknuo važnost javne objave „*Smjernica za postupanje prilikom razmjene računa u elektroničkom obliku primjenom EDI sustava*“ te naglasio da je bitno da se u što kraćem roku objave smjernice i za preostale načine razmjene e-računa (metoda e-potpisa (PKI infrastrukture) i metoda poslovnih kontrola).

Preporuke u vezi standardizacije e-računa su daljnje standardizacije na semantičkoj razini te korištenje postojećih tehničkih standarda uz ograničeni broj sintaksi e-računa radi daljnjih ušteda. Istaknuto je da će European Committee for Standardization (CEN) sukladno Direktivi pripremiti i ostale bitne elemente koji sada ne postoje obuhvaćanjem već postojećih tehničkih rješenja. Kao jednu od mjera poticanja korištenja e-računa za male poduzetnike predloženo je razvijanje i otvaranje besplatnog portala za izradu e-računa.

Nakon prezentacije članovi Vijeća su raspravljali o obvezatnosti korištenja e-računa, mogućnostima provođenja pilot projekta te pitanjima razina sigurnosti.

Obzirom da se tijekom rasprave otvorilo niz novih pitanja, predsjednik Vijeća je zamolio članove vijeća da dostave svoja mišljenja i otvorena pitanja u vezi e- javne nabave, kako bi se ista mogla raspraviti na nekoj od slijedećih sjednica.

G. Stipe Marinović iz Službe za razvoj elektroničkog poslovanja Ministarstva gospodarstva izvijestio je o uspješnoj objavi hrvatske „*Trusted liste*“, odnosno Pouzdanog popisa davatelja usluga certificiranja. U Republici Hrvatskoj jedini pouzdani davatelj usluga certificiranja koji se nalazi na navedenoj listi je Financijska agencija.

Gđa. Andreja Kajtaž iz Financijske agencije je s tim u vezi izvijestila članove vijeća da su upravo u tijeku pregovori da i „Microsoft“ uvrsti Financijsku agenciju na svoju pouzdanu listu.

ZAKLJUČAK

Elektroničko poslovanje ubrzava i automatizira poslovne procese gospodarstvenika, smanjuje troškove poslovanja, ostvaruje značajne uštede te stvara veću dodanu vrijednost u poslovanju. Elektroničkim se poslovanjem povećava konkurentnost i transparentnost poslovanja hrvatskih gospodarstvenika što za posljedicu ima i smanjenje sive ekonomije, koja se kao popratna pojava često pojavljuje u vremenima gospodarskih kriza.

Daljnjim razvitkom elektroničkog poslovanja omogućit će Republici Hrvatskoj ravnopravno sudjelovanje na jedinstvenom tržištu Europske unije, a što nedvojbeno mora uključivati mjere i postupke tijela državne uprave za uklanjanje administrativnih prepreka, stvaranje institucionalne osposobljenosti te poticanje razvitka elektroničkog poslovanja kako u gospodarskom sektoru Republike Hrvatske tako i u javnome. Nacionalno vijeće za elektroničko poslovanje i dalje će imati zadaću predlagati aktivnosti, mjere i ciljeve za poticanje gospodarskog rasta kroz stvaranje konkurentnije i digitalno modernije Hrvatske koji predstavljaju i ciljeve definirane Digitalnom Agendom za Europu.

Prilozi:

1. *Zapisnici sa 7. i 8. sjednice Nacionalnog vijeća za elektroničko poslovanje*

KLASA:080-01/10-01/08
URBROJ: 526-05-01-02-01/1-14-87